

DOI: <https://doi.org/10.31359/2411-5584-2023-53-2-75>
УДК [004.9:338.242.2]:339.9

Ю. М. УМАНЦІВ

доктор економічних наук, професор,
в. о. завідувача кафедри економічної теорії
та конкурентної політики

Державного торговельно-економічного
університету,

Україна, м. Київ

e-mail: y.umantsiv@knute.edu.ua

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0788-7110>

Scopus Author ID: [https://www.scopus.com/
authid/detail.uri?authorId=57190254318](https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57190254318)

Web of Science ResearcherID:

[https://www.webofscience.com/wos/author/record/
N-7018-2016](https://www.webofscience.com/wos/author/record/N-7018-2016)

ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ЕКОНОМІЦІ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ: ЦИФРОВИЙ ВИМІР¹

У статті проаналізовано концептуальні засади здійснення трансформаційних процесів в умовах глобальної конкуренції. Розкрито вектори розвитку глобального конкурентного середовища за умов цифровізації. Розглянуто теоретичні засади та практичні аспекти становлення й розвитку економіки спільного користування. Визначено глобальні тенденції конкурентоспроможного поступу в контексті економічної нестабільності. Запропоновано напрями активізації розвитку галузевих ринків за умов воєнного стану та післявоєнної модернізації України.

Ключові слова: трансформаційні процеси, глобальна конкуренція, цифровізація.

JEL Classification: F01, F29, L49, O10.

Постановка проблеми. Глибинні трансформації визначають вектори розвитку світового господарства у XXI ст. Під впливом глобалізації відбуваються

¹ © Уманців Ю. М., 2023. Стаття публікується на умовах ліцензії Creative Commons – Attribution 4.0 International (CC BY 4.0).

Статтю розміщено на сайті збірника: <http://econtlaw.nlu.edu.ua>.

зміни в усьому спектрі соціально-економічних відносин, змінюється весь ландшафт функціонування та розвитку світової економіки. При цьому відбувається широке застосування мережевих інформаційно-комунікаційних технологій, зростають масштаби цифрового формату та розширюються можливості використання цифрових технологій. Поступово інституціоналізується середовище, у якому економічні відносини, а також чимало інструментів управління розвиваються на основі цифрових технологій та інформаційно-комунікаційних систем, що закладає підґрунтя для цифровізації суспільного розвитку [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематиці аналізу широкого спектра наукових питань, пов'язаних з ідентифікацією та розкриттям векторів здійснення трансформаційних процесів в економіці за умов глобалізації, модифікації конкуренції в цифровому вимірі, необхідності урахування вказаних реалій при реалізації конкурентної політики держави присвячено праці багатьох українських та іноземних науковців. Водночас актуалізується дослідницький вектор, пов'язаний із глибоким теоретико-методологічним та концептуальним переосмисленням широкого кола питань трансформації економіки у вимірі цифровізації планетарного розвитку.

Формулювання цілей. Метою статті є висвітлення проблем здійснення трансформаційних процесів у глобально-конкурентному вимірі за умов цифровізації суспільного розвитку.

Виклад основного матеріалу. Державним торговельно-економічним університетом 18 травня 2023 р. був проведений Всеукраїнський круглий стіл «Цифрові тренди трансформації економіки за умов глобальної конкуренції». Метою круглого столу стало обговорення цифрового виміру трансформації економіки за умов розвитку глобальної конкуренції. Основні напрями роботи круглого столу передбачали обговорення таких тематичних напрямів, як аналіз векторів впливу цифровізації на глобальну економіку; цифрові тенденції розвитку глобальної конкуренції; місце і роль України у глобальному конкурентному середовищі; особливості розвитку економіки України в період воєнного стану та перспективи її повоєнного відновлення; напрями відбудови української економіки на цифрових засадах; особливості взаємозв'язку конкуренції, конкурентної політики та економічного зростання; державне регулювання внутрішнього ринку за умов глобальної конкуренції; напрями використання результатів наукових досліджень проблем конкуренції й конкурентної політики в освітньому процесі. Круглий стіл вирізнявся широким представництвом наукової спільноти, практиків та здобувачів вищої освіти у сфері управління у сфері економічної конкуренції й економіки галузевих ринків.

Роботу круглого столу відкрила вітальним словом проректорка з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків Державного торговельно-еконо-

мічного університету, докторка економічних наук, професорка **Анжеліка Герасименко** (A. Gerasymenko), яка наголосила на актуальності обговорення питань цифрових тенденцій розвитку конкуренції за умов глобалізації світового економічного простору [2].

Ольга Горняк (O. Gorniak), професорка кафедри економіки та підприємництва Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова, докторка економічних наук, у доповіді на тему «Інституціоналізація процесів децентралізації економічної влади в повоєнній економіці України» розкрила проблематику соціально-економічного розвитку та напрями досягнення конкурентоспроможності як на національному, так і на регіонально-місцевому рівні. Це зумовлює новітні проблеми, серед яких необхідність обґрунтованого врахування загальносвітових тенденцій соціально-економічного розвитку, використання регіональних переваг та можливостей. Доповідачка визначила, що актуальні завдання у сфері реалізації новітньої моделі публічного управління, з одного боку, передбачають нарощування економічного потенціалу, а з іншого – ініціацію трансформаційних процесів у напрямі зростання значущості людського капіталу для виходу економіки на траєкторію високотехнологічного розвитку за умов децентралізації [3].

Аналізові метаморфоз глобального конкурентного середовища за умов цифровізації присвятила свій виступ **Наталія Грущинська** (N. Hrushchynska), заступниця директора Навчально-наукового інституту неперервної освіти Національного авіаційного університету, докторка економічних наук, професорка. Доповідачка розкрила сутнісні характеристики глобалізаційних доміант розвитку конкурентного середовища, особливості застосування державної економічної антикризової політики. У виступі було також проаналізовано проблематику динаміки міжнародної конкурентоспроможності національної економіки в контексті Четвертої промислової революції. Цікавим для учасників стало окреслення нових перспектив розвитку світової економіки у зв'язку з переоцінкою перспектив міжнародної співпраці й пошуку нових імпульсів для неї [4].

З виступом, присвяченим розкриттю перспектив цифрової трансформації туристичної індустрії та визначенню нових можливостей для цієї сфери в конкурентному середовищі, звернувся до учасників круглого столу **Володимир Гумениук** (V. Humeniuk), професор кафедри загальної, інженерної геології та гідрогеології Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, доктор економічних наук. Доповідач вказав на те, що у 2020 р. через вплив коронавірусної епідемії глобальна економіка зазнала нищівних втрат і глибокої кризи. Водночас завдяки стрімкому розвитку сучасних технологій цифровізація туристичної галузі, що розпочалася наприкінці ХХ ст.,

змінити ландшафт усієї туристичної індустрії. Аналіз процесів цифровізації, що відбувалися в туризмі, дав змогу виокремити сфери їхнього прикладного застосування. Вчений виокремив при цьому низку сфер застосування цифрових технологій у туризмі [5].

Представник підприємницького сектору, кандидат технічних наук, президент компанії «ЕНО меблі» (м. Мукачеве, Закарпатська обл.) **Євген Кунинець** (Ye. Kunynets) присвятив свій виступ аналізу проблем та визначенню перспектив розвитку деревообробної промисловості крізь призму регіонального контексту. Доповідач акцентував увагу на цілій низці аспектів розвитку деревообробної промисловості на прикладі Закарпатської області.

Розглядові теоретичних аспектів та практики становлення та розвитку як у світі загалом, так і в Україні економіки спільного користування та здійсненню обґрунтування економічної природи шерингової економіки, поглибленню її соціально-економічного змісту крізь призму цифрової трансформації було присвячено виступ **Валерія Осецького** (V. Osetskyi), професора кафедри економічної теорії, макро- і мікроекономіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктора економічних наук. Доповідач обґрунтував особливості становлення шерингової економіки у глобальному конкурентному просторі за умов поглиблення віртуальної реальності на основі стрімкого розвитку цифрових технологічних платформ. Вчений звернув увагу на переваги побудови моделей економіки спільного використання. За сучасних умов саме шерингова економіка розвиває новітні виміри соціально-економічних відносин між суб'єктами, забезпечуючи при цьому широкий доступ до товарів, послуг та інформації [6].

«Глобальні тренди інноваційного розвитку: геополітичний аспект» – саме такою була тема виступу вчених з Національного технічного університету України «Дніпровська політехніка» – професорки кафедри туризму та економіки підприємства, докторки економічних наук **Ганни Пилипенко** (H. Pylypenko) та докторантки цієї кафедри, кандидатки геологічних наук **Тетяни Герасименко** (T. Herasymenko). У виступі було звернено увагу на розкритті природи глобальних тенденцій інноваційного розвитку в умовах загострення геополітичних суперечностей. Вчені розкрили методологічні підходи, на основі яких здійснюється вимірювання економічної активності міжнародних компаній в інноваційній сфері. При цьому було виявлено сучасні тенденції поширення інновацій, що можуть дозволити компаніям побудувати та реалізувати більш ефективні підприємницькі стратегії, а урядам – скоригувати напрями реалізації економічної політики [7; 8].

Олександр Тищенко (O. Tyshchenko), професор кафедри національної економіки та публічного управління Київського національного економічного

університету імені Вадима Гетьмана, доктор економічних наук, присвятив свій виступ аналізу потенціалу післявоєнного відновлення економіки України на інноваційних засадах. Доповідач звернув увагу на необхідність використання інноваційного потенціалу відновлення української економіки. Вчений вказав на те, що післявоєнна реконструкція економіки має закласти надійний фундамент подальшого її виходу на траєкторію стійкого зростання саме на інноваційному підґрунті [9].

Неабиякий інтерес та зацікавленість в учасників круглого столу викликав виступ **Людмили Шевченко** (L. Shevchenko), професорки кафедри економічної теорії Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, докторки економічних наук, що був присвячений визначенню напрямів розвитку конкурентного управління крізь призму неусвідомлених упереджень та усвідомлених рішень. Дослідниця звернула увагу на концепцію підривної конкуренції, яка здійснюється на основі як продуктових, так і технологічних інновацій, а також нових бізнес-моделей. Л. Шевченко розкрила стратегії докорінного переформатування ринку та наслідки їхнього застосування для підприємницького ландшафту. При цьому дуже важливим є з'ясування сутнісних ознак підривної конкуренції, характеристик інноваційної дилеми, вимірів формування пасток та аномалій прояву такої конкуренції. Вчена обґрунтувала положення про те, що можливостями докорінного переформатування ринку володіють асиметрична конкуренція, гіперконкуренція та суперконкуренція [10].

Професорка кафедри економічної теорії та конкурентної політики Державного торговельно-економічного університету, докторка економічних наук **Ірина Штундер** (I. Shtunder) виступила з доповіддю на тему «Формування інноваційної моделі зайнятості у парадигмі цифровізації економіки». Дослідниця розглянула стратегію формування ефективної зайнятості як модель адекватного реагування на незбалансованість ринку праці, визначила напрями запобігання масовому безробіттю внаслідок структурної трансформації економіки, звернула увагу на забезпечення умов щодо пошуку роботи, працевлаштування молоді, необхідність посилення соціального захисту безробітних. І. Штундер обґрунтувала, що реалізація державної стратегії ефективної зайнятості в Україні передбачає участь трьох сторін – держави, найманих працівників та роботодавців на всіх рівнях управління – загальнодержавному, регіональному й локальному. Науковиця проаналізувала низку чинників формування ефективного попиту та пропозиції робочої сили й обґрунтувала необхідність забезпечення взаємодії ефективного попиту і пропозиції робочої сили у процесі формування ефективної зайнятості [11].

«Тренди розвитку страхового ринку України в умовах глобальної конкуренції» – такою стала тема виступу **Тетяни Яворської** (T. Yavorska), профе-

сорки кафедри банківського і страхового бізнесу Львівського національного університету імені Івана Франка, докторки економічних наук. Доповідачка вказала на те, що функціонування страхового ринку пов'язане з динамікою розвитку та сучасним станом економіки, політичною та соціальною ситуацією в країні, а також правовим полем діяльності страхових компаній. Саме тому ефективний розвиток страхового ринку неможливий без глибокого розуміння факторів макроекономічного середовища, які спроможні визначати масштаби страхової діяльності. У доповіді вказувалося на те, що макроекономічні фактори безпосереднім чином впливають на розвиток ринку, оскільки спад виробництва, зростання інфляції, що відбивається на зниженні купівельної спроможності населення, зумовлюють зменшення обсягів акумульованих страхових премій. Важливо усвідомлювати також дію соціальних факторів впливу на розвиток страхового ринку, що проявляються через довіру до страховиків, яка є каталізатором розвитку ринку. Технологічні фактори впливу на динаміку страхового ринку представлені рівнем розвитку інновацій та технологій у страхуванні, рівнем проникнення інтернету та мобільного зв'язку, а також ступенем глобалізації та відкритості ринку [12].

Висновки. Активне обговорення питань круглого столу дало можливість систематизувати цілу низку дослідницьких завдань. Цифровізація економіки є процесом, що детермінує вектори розвитку глибинних трансформаційних змін у світовій економіці [13; 14]. Упровадження цифрових технологій здійснюється з величезною швидкістю, що зумовлено можливістю збирати, використовувати та аналізувати величезні масиви інформації. Вказані процеси сприяють підвищенню показників соціально-економічної ефективності та спроможні слугувати поштовхом для підвищення добробуту всіх категорій домашніх господарств. Системний підхід до аналізу концептуально-методологічних засад здійснення трансформації економіки в умовах глобальної конкуренції потребує також спрямування впливу держави на подальше стимулювання конкурентного середовища національної економіки. Актуальним є й визначення векторів впливу конкурентної політики на розвиток економіки та зменшення втрат суспільного добробуту внаслідок деформації ринкового середовища.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Концептуально-методологічні трансформації економічної теорії XXI століття : монографія / А. А. Мазаракі, В. Д. Лагутін, А. Г. Герасименко та ін. ; за ред. А. А. Мазаракі. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 344 с.
2. Mazaraki A., Gerasymenko A. Challenges to Competition in the Digital World. *4th Eastern European Conference of Management and Economics : Knowledge Transfer*

- for Sustainable Development in Digital Global Societies : Proceedings of the 4th International Scientific Conference. Ljubljana School of Business, 2022. P. 2–11.*
3. Горняк О. В. Формування сучасної моделі економічного розвитку в умовах системних трансформацій. *Стратегічні пріоритети соціально-економічного розвитку в умовах інституційних перетворень глобального середовища : матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 25 верес. 2020 р.) / відп. за вип. О. В. Горняк, Н. М. Крючкова. Одеса : ОНУ ім. І. І. Мечникова, 2020. С. 11–13.*
  4. Грущинська Н. М. Метаморфози глобального світового середовища в сучасних умовах. *Економіка та суспільство. 2023. Вип. 51. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-7>.*
  5. Humeniuk V., Kaziuka N., Malaniuk T., Vivsiuk I., Betlej A. International Hotel and Tourism Business: Anti-Crisis Management Aspects. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики = Financial and Credit Activities: Problems of Theory and Practice. 2022. №1 (42). С. 493–501. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptr.1.42.2022.3738>.*
  6. Осецький В. Л., Краус Н. М., Краус К. М. Шерингова економіка: діалектичний розвиток реципрокного обміну в умовах віртуальної реальності та цифрової трансформації. *Економічна теорія. 2021. №2. С. 5–27. DOI: <https://doi.org/10.15407/etet2021.02.005>.*
  7. Пилипенко Г. М., Федорова Н. Є. Наука як фактор соціально-економічного розвитку суспільства: монографія. Дніпро : НТУ «ДП», 2020. 213 с.
  8. Рупуленко Н., Нерасуменко Т. Reasons and Dynamics of Reshoring in the European Union and USA. *Економічний вісник Дніпровської політехніки = Economics Bulletin of Dnipro University of Technology. 2022. №4. С. 34–41. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/80.034>.*
  9. Тищенко О. П. Механізм забезпечення ефективного планування регіонального розвитку та напрями його удосконалення. *Інвестиції: практика та досвід. 2022. №5–6. С. 43–50. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2022.5-6.43>.*
  10. Шевченко Л. С. Підривна конкуренція: загрози чи нові можливості бізнесу? *Економічна теорія та право. 2023. №1 (52). С. 30–51. DOI: <https://doi.org/10.31359/2411-5584-2023-52-1-30>.*
  11. Штундер І. О. Оновлення стратегії формування ефективної зайнятості України: пріоритети і перспективи. *Економіка та держава. 2022. №6. С. 40–45. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2022.6.40>.*
  12. Yavorska T., Voytovych L., Voytovych D. The Impact of Macroeconomic Factors on the Development of the Insurance System in Ukraine. *Insurance Markets and Companies. 2022. Vol. 13. P. 21–35. DOI: [https://doi.org/10.21511/ins.13\(1\).2022.03](https://doi.org/10.21511/ins.13(1).2022.03).*
  13. Уманців Ю. М., Золіна Д. О. Конкурентна політика держави за умов глобальних трансформацій. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка». 2020. Вип. 2. С. 52–61. DOI: [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2020.2\(56\).52-61](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2020.2(56).52-61).*
  14. Уманців Ю., Бабкова Є. Цифровізація економіки у контексті глобальних тенденцій суспільного розвитку. *Геополітика України: історія і сучасність. 2021. Вип. 2. С. 102–114. DOI: [https://doi.org/10.24144/2078-1431.2021.2\(27\).102-113](https://doi.org/10.24144/2078-1431.2021.2(27).102-113).*

REFERENCES

1. Mazaraki, A. A. (Ed.). (2021). *Kontseptualno-metodolohichni transformatsii ekonomichnoi teorii XXI stolittia* [Conceptual and methodological transformations of economic theory of the 21st century]. Kyiv National University of Trade and Economics [in Ukrainian].
2. Mazaraki, A., & Gerasymenko, A. (2022). Challenges to competition in the digital world. *Eastern European Conference of Management and Economics: Knowledge Transfer for Sustainable Development in Digital Global Societies* [Proceedings of the 4th International scientific conference] (pp. 2–11). Ljubljana School of Business.
3. Gorniak, O. V. (2020). Formuvannia suchasnoi modeli ekonomichnoho rozvytku v umovakh systemnykh transformatsii [Formation of a modern model of economic development in conditions of systemic transformations]. *Stratehichni priorityety sotsialno-ekonomichnoho rozvytku v umovakh instytutstynnykh peretvoren hlobalnoho seredovyschcha* [Strategic priorities of socio-economic development in the conditions of institutional transformations of the global environment] [Proceedings of the 9th International Scientific and Practical Conference] (pp. 11–13). Odesa I. I. Mechnikov National University [in Ukrainian].
4. Hrushchynska, N. M. (2023). Metamorfozy hlobalnoho svitovoho seredovyschcha v suchasnykh umovakh [Metamorphoses of the global world environment in modern conditions]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, (51). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-7> [in Ukrainian].
5. Humeniuk, V., Kaziuka, N., Malaniuk, T., Vivsiuk, I., & Betlej, A. (2022). International hotel and tourism business: Anti-crisis management aspects. *Financial and Credit Activities: Problems of Theory and Practice*, 1(42), 493–501. <https://doi.org/10.55643/fccept.1.42.2022.3738>
6. Osetskyi, V. L., Kraus, N. M., & Kraus, K. M. (2021). Sherynhova ekonomika: dialektychnyi rozvytok retsyproknoho obminu v umovakh virtualnoi realnosti ta tsyvrovoi transformatsii [Sharing economy: Dialectical development of reciprocal exchange in the conditions of virtual reality and digital transformation]. *Ekonomichna teoriia – Economic theory*, 2, 5–27. <https://doi.org/10.15407/etet2021.02.005> [in Ukrainian].
7. Pylypenko, H. M., & Fedorova, N. Ye. (2020). *Nauka yak faktor sotsialno-ekonomichnoho rozvytku suspilstva* [Science as a factor in social and economic development of society]. NTU «DP» [in Ukrainian].
8. Pylypenko, H., & Herasymenko, T. (2022). Reasons and dynamics of reshoring in the European Union and USA. *Economics Bulletin of Dnipro University of Technology*, 4, 34–41. <https://doi.org/10.33271/ebdut/80.034>
9. Tyshchenko, O. P. (2022). Mekhanizm zabezpechennia efektyvnoho planuvannia rehionalnoho rozvytku ta napriamy yoho udoskonalennia [Mechanism for ensuring effective regional development planning and directions for its improvement]. *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investment: Practice and Experience*, 5–6, 43–50. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2022.5-6.43> [in Ukrainian].
10. Shevchenko, L. S. (2023). Pidryvna konkurentsia: zahrozy chynovi mozhlyvosti biznesu? [Disruptive competition: Threats or new business opportunities?]. *Ekonomichna teoriia ta pravo – Economic Theory and Law*, 1(52), 30–51. <https://doi.org/10.31359/2411-5584-2023-52-1-30> [in Ukrainian].

11. Shtunder, I. O. (2022). Onovlennia stratehii formuvannia efektyvnoi zainiatosti Ukrainy: priorityty i perspektyvy [Update of the strategy of formation of effective employment of Ukraine: priorities and prospects]. *Ekonomika ta derzhava – Economy and the state*, 6, 40–45. <https://doi.org/10.32702/2306–6806.2022.6.40> [in Ukrainian].
12. Yavorska, T., Voytovych, L., & Voytovych, D. (2022). The impact of macroeconomic factors on the development of the insurance system in Ukraine. *Insurance Markets and Companies*, 13, 21–35. [http://doi.org/10.21511/ins.13\(1\).2022.03](http://doi.org/10.21511/ins.13(1).2022.03)
13. Umantsiv, Yu. M., & Zolina, D. O. (2020). Konkurentna polityka derzhavy za umov hlobalnykh transformatsii [Competitive state policy under the conditions of global transformations]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Seriya «Ekonomika» – Scientific Bulletin of Uzhhorod University. «Economy» Series*, 2, 52–61. [https://doi.org/10.24144/2409–6857.2020.2\(56\).52–61](https://doi.org/10.24144/2409–6857.2020.2(56).52–61) [in Ukrainian].
14. Umantsiv, Yu., & Babkova, Ye. (2021). Tsyfrovizatsiia ekonomiky u konteksti hlobalnykh tendentsii suspilnoho rozvytku [Digitization of the economy in the context of global trends in social development]. *Heopolityka Ukrainy: istoriia i suchasnist – Geopolitics of Ukraine: History and Modernity*, 2, 102–114. [https://doi.org/10.24144/2078–1431.2021.2\(27\).102–113](https://doi.org/10.24144/2078–1431.2021.2(27).102–113) [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 21.05.2023

Стаття пройшла рецензування 24.05.2023

Статтю рекомендовано до опублікування 26.05.2023

Yu. M. UMANTSIV

Doctor of Sciences (Economics), Professor, Head of the Department of Economics and Competition Policy, State University of Trade and Economics, Ukraine, Kyiv

TRANSFORMATION PROCESSES IN THE ECONOMY IN THE CONTEXT OF GLOBAL COMPETITION: DIGITAL DIMENSION

Problem setting. Profound transformations determine the vectors of development of the world economy in the twenty-first century. Globalization is influencing changes in the entire spectrum of socio-economic relations. The landscape of the global economy is changing. At the same time, networked information and communication technologies are being widely used, the scale of the digital format is growing, and the possibilities for using digital technologies are expanding. The environment in which economic relations, as well as many management tools, are developing on the basis of digital technologies and information and communication systems is gradually being institutionalized, which lays the foundation for the digitalization of social development.

Recent research and publication analysis. The problems of analyzing a wide range of scientific issues related to the identification and disclosure of vectors of transformation processes in the economy in the context of globalization, modification of competition in the digital dimension, the need to take into account these realities in the implementation of the

state competition policy are the subject of works by many Ukrainian and foreign scholars. At the same time, the research vector related to a deep theoretical, methodological and conceptual rethinking of a wide range of issues of economic transformation in the dimension of digitalization of global development is becoming more relevant.

The purpose of the article is to highlight the problems of transformation processes in the globally competitive dimension in the context of digitalization of social development.

Paper main body. On May 18, 2023, the State University of Trade and Economics held an All-Ukrainian round table «Digital Trends in Economic Transformation in the Context of Global Competition». The purpose of the round table was to discuss the digital dimension of economic transformation in the context of global competition. The main focus of the roundtable was the discussion of a number of thematic areas.

Conclusion of the research. The active discussion of the roundtable issues made it possible to systematize a number of research tasks. The digitalization of the economy is a process that determines the vectors of development of profound transformational changes in the world economy. The introduction of digital technologies is carried out at a tremendous speed, which is due to the ability to collect, use and analyze huge amounts of information.

Short abstract for an article

Abstract. The article analyzes the conceptual foundations of transformation processes in the context of global competition. The vectors of development of the global competitive environment in the context of digitalization are revealed. The theoretical foundations and practical aspects of the formation and development of the sharing economy are considered. Global trends in competitive development in the context of economic instability are identified. The directions of intensification of the development of sectoral markets under martial law and post-war modernization of Ukraine are proposed.

Key words: transformation processes, global competition, digitalization.

Article details:

Received: 21 May 2023

Revised: 24 May 2023

Accepted: 26 May 2023

Рекомендоване цитування: Уманців Ю. М. Трансформаційні процеси в економіці в умовах глобальної конкуренції: цифровий вимір. *Економічна теорія та право*. 2023. №2 (53). С. 75–84. DOI: <https://doi.org/10.31359/2411-5584-2023-53-2-75>.

Suggested citation: Umantsiv, Yu. M. (2023). Transformatsiini protsesy v ekonomitsi v umovakh hlobalnoi konkurentsii: tsyfrovyi vymir [Transformation processes in the economy in the context of global competition: Digital dimension]. *Ekonomichna teoriia ta pravo – Economic Theory and Law*, 2(53), 75–84. <https://doi.org/10.31359/2411-5584-2023-53-2-75> [in Ukrainian].